

*28.8. 1889

† 20.2. 1936

Prof. PhDr. Štěpán Soudek

(objevitel funkce hltanových žláz a významu pylové výživy včel)

- zakladatel výuky včelařství na dnešní Mendelově univerzitě
- odhalil funkci hltanových žláz při krmení včelího plodu – 1927
- zoolog, entomolog, hydrobiolog, půdní biolog, ornitolog, včelařskou
- první československý profesor použité entomologie
- člen vědecké společnosti The society of the Sigma

Štěpán Soudek se narodil 28. srpna roku 1898 v Hluboké nad Vltavou.

Gymnázium vystudoval v Českých Budějovicích. Poté začal studovat přírodovědeckou fakultu na Karlově univerzitě. Po první světové válce, kterou prodělal jako důstojník, se stal středoškolským profesorem. V roce 1920 se stal asistentem při zoologickém ústavu Vysoké zemědělské školy v Brně. V té době se věnoval studiu mravenců o nichž vydal řadu vědeckých prací.

Od roku 1924 se začal věnovat problematice včel medonosných. Podařilo se mu získat americké státní stipendium. V letech 1925 až 1926 v této zemi studoval praktickou entomologii a včelařskou vědu. V roce 1926 absolvoval

studijní pobyt u profesora Philipse v USA. Pobyt na univerzitách i poznání velkých včelařských provozů mu vynesly mnohé teoretické i praktické poznatky, zejména pak v tzv. užitě entomologii, což je znalost hmyzu pro praktické využití v zemědělství a lesnictví. Po návratu do vlasti se stal jejím průkopníkem a vášnivým propagátorem. Tomu odpovídala i jeho práce „*Praktická entomologie*“, kterou u nás vydala Zemědělská akademie. V roce 1928 habilitoval pro obor zoologie včetně včelařství a na Vysoké škole zemědělské byla tak vybudována první docentura včelařství. V roce 1931 se stal prvním československým profesorem použité entomologie. V letech 1934/35 působil jako děkan odboru lesnického.

*M*ezi nejvýznamnější vědecký počin Štěpána Soudka patřil „*objev funkce hltanových žláz včely*“. Už za pobytu v Americe na Cornelově univerzitě konal první pokusy a pokračoval v nich po návratu do vlasti. Objev jej povýšil mezi světové vědecké kapacity v oboru včelařství.

*P*řesto, že se stal tak významným vědcem, že měl mnoho povinností spojených s postavením docenta a později profesora vysoké školy zemědělské, našel si čas i na organizátorskou práci ve včelařské organizaci. Zúčastňoval se porad, podílel se na vytváření včelařské expozice na výstavě soudobé kultury v Brně roku 1928. Účastnil se práce v plemenném chovu včel, zastupoval včelaře při jednáních s různými státními korporacemi, stal se předsedou svazové cukerné komise. Jeho zásluhou a zásluhou Msgre. Františka Adamce, byl postaven pro studijní účely v dendrologické zahradě Vysoké školy zemědělské v Brně včelín, území dnešního arboreta Mendelovy univerzity. Přednášky prof. Soudka směli navštěvovat i studenti jiných vysokých škol v Brně.

*V*ýznamnou érou v existenci časopisu Včely moravské, bylo sedmileté období po které ji prof. Soudek redigoval. Pod jeho vedením v letech 1928 až 1935 měl časopis velmi vysokou úroveň.

*N*a mezinárodním poli se zasazoval o přátelskou spolupráci mezi včelaři. V Bělehradě na všeslovanském sjezdu usiloval o společný vědecký orgán slovanských včelařů. Působil v Apis klubu, byl členem vědecké společnosti „The society of the Sigma“ při Cornelově univerzitě v USA a členem Československé akademie věd. Nečekaná smrt je zastihla v Brně 20. února 1936 ve věku čtyřicetišesti let.

Zpracoval: Miroslav J e l í n e k

Prameny: volně dostupné materiály na internetu

J.Nepraš, České včelařství, SZN 1971

Foto: internet

Razítko: osobní archiv autora

